

	KAYIP-KAÇAK ORANI(%)	SANAYİ PAYI (%)	(MSKTIC+RSM)/ SANAYİ TÜK. ORANI	KİŞİ BŞ. NET ENERJİ TÜK. (kwh)	EMİSİYON (kg CO ₂ /kwh)
KYP-KÇK BATI SEVİYESİNDEKİLER	düşük %7.9	yüksek %76.6	düşük 0.23	yüksek 3207	yüksek 1.1
KYP-KÇK TR ORT. ÜSTÜNDEKİLER					
- " a " ALT GRUBU	yüksek %58.0	düşük %10.1	yüksek 5.2	düşük 426	orta 1.1
- " b " ALT GRUBU	yüksek %54.2	düşük %15.6	orta 1.1	düşük 738	orta 1.1
-Ş.URFA	yüksek %59.6	orta %48.5*	orta 2.0	düşük 732	orta 1.1
TÜRKİYE'Yİ YANSITANLAR	orta %15.0	orta %44.5	orta 1.0	orta 1396	orta 1.1
TÜRKİYE ORTALAMASI	%17.3	%49.7	0.76	1507	1873

İL VEYA TÜKETİM GRUBU

	BRÜTTÜKETİM (MWh)	EMİSİYON ORANI (kg CO ₂ /kwh)
KAYIP-KAÇAKLARI BATI SEVİYESİNDEKİLER	21 419 106	1.1
KAYIP-KAÇAKLARI TÜRKİYE ORTALAMASININ ÇOK ÜSTÜNDEKİLERİNİN 1.ALTGRUBU	4 209 068	1.1
KAYIP-KAÇAKLARI TÜRKİYE ORTALAMASININ ÇOK ÜSTÜNDEKİLEHİNİN 2.ALTGRUBU	3 261 190	1.1
-Ş.URFA	2 581 425	1.1
İSTANBUL	15 833 342	1.1
ANKARA + GAZİANTEP + İÇEL + SAKARYA	13 674 870	1.1
TÜRKİYE'Yİ YANSITANLARIN GERİ KALANI	54 427 715	1.1
TOPLAM TAHMİNİ KAYIP		

1954

**TMMOB
ELEKTRİK MÜHENDİSLERİ
ODASI
İZMİR ŞUBESİ BÜLTENİ**
YIL: 14 SAYI: 147 Ağustos 2002

Ayda bir çıkar.
Elektrik Mühendisleri Odası İzmir
Şubesi Üyelerine Ücretsiz Yolların.

**Elektrik Mühendisleri Odası
İzmir Şubesi Adına Sahibi:
Musa ÇEÇEN**

**Yazı İşleri Sorumlusu:
Seyhun DALGIÇ**

Yayın Komisyonu:
Ahmet BECERİK
A. Cenk GEDİK
M. Macit MUTAF
Mehmet GÜZEL
N. Sedat GÜLŞEN
Ozgür TAMER
Seyhun DALGIÇ

EMO İzmir Şubesi Bülteninde
yayınlanan her türlü haber ve yazı
izin almak koşulu ile kullanılabilir.

Yayınlanan yazılardan
yazarları sorumludur.

Reklam Bedelleri:

Arka Dış Kapak (Renkli)
450 milyon TL/sayı
Ön İç Kapak (Renkli)
360 milyon TL/sayı
İlk İç Sayfa (Renkli)
325 milyon TL/sayı
Arka İç Kapak (Renkli)
325 milyon TL/sayı
İç Sayfalar:
Tam Sayfa (Renkli)
200 milyon TL/sayı
1/2 Sayfa (renkli)
120 milyon TL/sayı
Tam Sayfa (Siyah/Beyaz)
170 milyon/sayı
1/2 Sayfa (Siyah/Beyaz)
95 milyon TL/sayı
1/4 Sayfa (Renkli)
85 milyon/sayı
1/4 Sayfa (Siyah/Beyaz)
55 milyon/sayı

Yazışma Adresi:

EMO İzmir Şubesi
1337 Sk. No: 16K:8

Tel/Fax: 0.232.489 34 35

izmir@emo.org.tr
url:www.izmir.emo.org.tr

Grafik Tasarım - Baskı
Etki Matbaacılık Yayıncılık Ltd.Şti.
0.232.482 09 00 - 483 78 27
Baskı Tarihi: 14 Ağustos 2002

ENERJİ DE YAŞANAN BAŞARISIZLIĞI KAÇAKLARLA MÜCADELE ÖRTER Mİ ?

Gün geçmiyor ki yazılı ya da görsel basında yeni bir "operasyon" haberi almayalım!... Ancak kimsenin hakkını yememek gerekiyor oldukça yoğun kamuoyu bombardmanı yapılıyor ve "artık herkes elektriğin neden bu kadar pahalı olduğunu biliyor!." Dilerseniz çevrenizde kişilere "elektrik niçin pahalı" diye sorun. Alacağınız cevap "kaçak elektrik kullanımından dolayı" şeklinde olacaktır.

Başta Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı olmak üzere enerji bürokrasisini bu başarıdan ötürü kutlamak gerekiyor!..

Sayın Bakan 29 Temmuz 2002 günü bir soru önergesi üzerine açıklama yaptı ve yapılan mücadelenin nasıl olumlu sonuçlar verdiğini anlattı!.. Doğrusu bu bir bağ bozumu ya da iyi bir hasattan sonraki keyifli söylem gibiydi!.. 2001 yılı istatistik verilerinin değiştirilmesi suretiyle yapılan açıklamada "Kazanılan bu büyük zaferin" sonuçları açıklandı. 392 trilyon TL. Bu bir "piruz zaferi!..." olabilir mi?.

Resmi yalanlar, değişmeyen gerçekler;

Sayın Enerji Bakanının açıklamasına göre satın alınan (Tedaş alımlarını kastettiği anlaşılıyor) 86,8 Milyar kWh enerjinin 68,2 Milyar kWh'nin satıldığını kalan 18,6 Milyar kWh'nin ise kayıp / kaçak olduğunu söylüyor. Halbuki 2001 yılı için tüketime sunulan elektrik enerjisi toplamının 128,061 Milyar kWh olduğunu biliyoruz. Ve bu miktarın yaklaşık % 4,4'ü kaçak, % 20,2'si kayıp olmak üzere, toplam % 24,6'ü kayıp ve kaçaklar olarak yok olmaktadır.

Peki bu oranlar neyi ifade etmektedir?.

% 20,2 Kayıp oranı: Bu ülkede uzunca bir süreden bu yana elektrik enerjisi yatırımlarının yapılmadığını, üretilen enerjinin beşte birinin "gökyüzünü ısıtmakta" kullanıldığını, ancak bu şekilde kullanılan enerjinin % 45'inin de Yİ ve YİD yapılan doğal gaz santrallerinden yüksek alım bedelleri ile alındığını ve bu kayıpların kamu tarafından, yani enerjiyi kullananlar tarafından karşılanmasında bir sakınca görülmediğini; bu kayıpların yıllık ederinin 1 Katrilyon 800 milyar TL. olduğunu vs...

% 4,4 Kaçak elektrik kullanım oranı: Ülkede tüketime sunulan enerjinin %4,4'ünün muhtelif nedenlerle çalındığını, bunun ise affedilemeyecek suç olduğunu, ama bu abonelerin bir kısmının da bu şekilde davranmaya yönelten ekonomik ve sosyal koşullar olabileceğini göstermektedir.

Hiçbir gerekçe hırsızlık suçu için mazeret gösterilemez ; Ama sizce 1990'dan bu yana sürdürülen ekonominin liberalizasyonu ve enerji alanının özelleştirilmesi ile kendini ifade eden ve sonuçta bu kadar başarısız bir enerji yönetimi ve politikası(zlığı)nın tüketicileri, aşırı yüksek elektrik faturaları yüzünden kaçak enerji kullanmaya sevk etmediği söylenebilir mi?.

Bu gün ülkemizde elektrik enerjisi son derece pahalıdır. Hidroelektrik üretimi 0,5 Cent, (TEÜAŞ) termik santral üretim değeri ise 3 cent'dir. Birinden borçlanarak çıkıp diğerine (d)evrildiğimiz ekonomik krizlerle sarsılan ve işini aşırı kaybeden, aylık sınırında yaşayan dar gelirli yurdum insanının asgari ücretinin beşte biri elektrik tüketim bedeli olarak karşısına çıkıyor. Tüketmediği halde güç bedeli diye yasal yoldan soyuluyor!.

Büyük bölümü sayın bakanımızın partisinin elinde olduğu süre içinde, enerji alanı kullanılarak ülkemiz sermayesine Yİ ve YİD santralleri, özelleştirme Aktaş vb. uygulamalar ve kayırmalar ile kamu üzerinden rant aktarma operasyonları sonucunda enerjiyi konutlarda 9 cent'e almak zorunda bırakılmadık mı!..

Sonuçta enerji yönetimi kaçak enerji ile mücadeleyi, Beyaz Enerji, Mavi Akım operasyonları ve çeşitli enerji ihalelerinde yaşanan yolsuzluklarla düştüğü olumsuz durumdaki çıkış için "aslında yolsuzluklarla mücadele ettiğini ima ederek, kamu oyuna vermeye çalıştığı bir arınma mesajının aracı" olarak kullanıyor!..

Halk arasında kullanılan bir söz vardır ve aslında bu söz çoğu kez "zehahiri kurtarmak" için kullanılır. "Bir dirhem et, bin ayıp örter!..."

Sanırım Bakan da böyle yapıyor.

"Kaçak enerjinin % 4'ü ile, % 20 lik kayıpları ve yaşanan bunca ayıpları örtmeye çalışıyor!.."

Musa Çeçen

Yönetim Kurulu Başkanı

SMM DAİMİ KOMİSYONU TOPLANDI

Elektrik Mühendisleri Odası 38. Dönem SMM Daimi Komisyonu 1. toplantısı 20 Temmuz 2002 Cumartesi günü Ankara, İstanbul, İzmir, Adana, Gaziantep, İçel, Kocaeli, Antalya ve Bursa Şubelerinin katılımıyla Ankara'da gerçekleştirildi. Toplantıda Şubemizi Yönetim Kurulu üyemiz Tamer İRİZ temsil etti. Toplantıda aşağıdaki kararlar alınmıştır.

a) OG-Trafo uygulamalarında teknik uygulama sorumlusu (TUS) aranmamasına,

b) İşletme bakım sorumluluğu konusunda birimlerde eğitim vermek üzere çalışma başlatılmasına, bu konuda eğitim verebilecek kişilerle ilgili birimlerden isim havuzu oluşturulmasına,

c) Topraklama raporlarının tek tipe indirgenmesi için gerçekleştirilecek çalışmanın Şubemiz sekreterliğinde 10-11 Ağustos 2002 tarihinde İzmir'de yapılacak olan topraklama seminerinde değerlendirilerek sonrasında netleştirilmesine,

d) Topraklama ve katodik koruma ile ilgili uygulama yönetmeliği ve denetim bedelinin belirlenmesi doğrultusunda Şubemiz sekreterliğinde çalışma yapılmasına,

e) Elektrik Elektronik Bilgisayar Mühendisliği Hizmetleri Kitabı'nın 2003 yılına yönelik hazırlanması için tüm birimlerden görüş istenmesi ve bir sonraki toplantıda değerlendirilmesine,

f) EEB Hizmetleri Kitabı'nda yer alan yönetmelikler ile fiyat listelerinin ayrı ayrı basımı için bir sonraki toplantıya birimlerden görüş istenmesine

g) 2002 Kasım ayında İzmir'de yapılacak olan "SMM Sorunları Forumu" için aşağıdaki konu başlıklarının önerilmesine;

- Kamu kurum ve kuruluşları ile ilgili sorunlar,

- Meslek içi eğitim,

- EMO-SMM üye ilişkileri,

- SMM üyeler arası ilişkiler,

- Meslek etiği

- Diğer Odalardaki SMM üyelerle ilişkiler,

- Avrupa direktiflerinin mesleğe yansımaları,

-Oda uygulamaları,

-SMM hizmetlerindeki uygulamaların ortaklaştırılması,

-Mesleki denetim uygulamaları,

-Meslek ayrımları.

RESMİ İHALELİ İŞLERDE ODA ÜYELİK BELGESİ ARANMALIDIR

TEDAŞ birimleri, bağlı ortaklıkları ve ayrıcalıklı şirketler tarafından ihalesi yapılan AG/OG elektrik tesis işleri, ENH, trafo tesisleri v.b. işlerde yüklenicilerden şartname gereği elektrik mühendisliği hizmetleri ve şantiye şefi taahhütnamesi bildirimini istenilmektedir. Ancak bu taahhütte bulunanlardan sadece mühendislik diploması ve Oda kimliği fotokopisi ile yetinilmesi, taahhütte bulunan elektrik mühendisinin o andaki durumunu gösterir bir evrak istenmemesi 6235 sayılı TMMOB kanununa aykırıdır. 6235 sayılı TMMOB Kanunu'nun 33. maddesinde "Türkiye'de mühendislik ve mimarlık meslekleri mensupları mesleklerinin icrasını iktiza eden işlerle meşgul olabilmeleri ve mesleki tedrisat yapabilmek için ihtisasına uygun bir Odaya kaydolmak ve azalık vasfını muhafaza etmek mecburiyetindedirler" hükmü yer almaktadır. Bu nedenle şantiye şefliği taahhüdünde bulunan elektrik mühendislerinin taahhüt verdiği tarihteki üyelik durumunu bildirir üyelik belgesini de taahhütname ve bildirimine eklemesi gerekir.

Üyelerimizin bu konuda EMO birimlerinden gerekli belgeleri almaları önem kazanmaktadır.

SMM ÜYELERİMİZE DUYURU

Resmi kurum ve kuruluşlar tarafından birim fiyat üzerinden ya da teklif alma usulü ile yapılan ihaleler sonucu üretilen elektrik, elektronik mühendisliği hizmetlerinin mesleki denetimi sırasında ihale fiyatı dikkate alınarak mesleki denetim gerçekleştirilecektir.

İhale kapsamında bedelsiz olarak üretilen hizmetlerde ise mesleki denetim EMO ve TEDAŞ, Birim Fiyat üzerinden hesaplanacaktır.

Hizmetin kabulü için sözleşmenin aslı veya noterce onaylı sözleşme örneği aranacaktır.

BORNOVA BELEDİYE BAŞKANI ŞUBEMİZİ ZİYARET ETTİ

Bornova Belediye Başkanı Cengiz BULUT Şubemizi ziyaret ederek Oda çalışmalarını hakkında bilgi aldı. Şube Başkan Yardımcısı Sabri AKSÜT, Şube Saymanı Özcan UĞURLU, Yönetim Kurulu Üyesi Taner İRİZ ve Şube Müdürü Sedat GÜLŞEN'in bulunduğu ziyarette Cengiz BULUT da Belediye çalışmalarını hakkında bilgi verdi.

ŞUBEMİZİN 2002-2003 YILLARI ETKİNLİKLERİ BELİRLENİYOR

Oda-üye ilişkilerini geliştirmek, üyelerimize elektrik, elektronik ve bilgisayar sektöründe yaşanan son gelişmeleri aktarabilmek amacıyla Odamız tarafından yapılan sempozyum, kongre ve fuar tarihleri belirlendi. 2002 yılı içerisinde; Kasım ayında SMM üyelerimizin kamu kurum ve kuruluşlarıyla ilgili sorunlarının tartışılacağı, Oda ile kendi aralarındaki ilişkilerin gözden geçirileceği bir forum planlandı. Yine Kasım ayında güvenlik, yangın algılama ve uyarma sistemlerine ilişkin teknolojiler ve idari uygulamalar üzerine teknik bir etkinlik düzenleniyor.

2003 yılındaki etkinliklerimizi ise sempozyumlara ayırdık. Daha önceki yıllarda İletişim Günleri olarak 4 kez düzenlediğimiz etkinliğin bu sene 5. sını Nisan-Mayıs aylarında tekrarlayacağız. Geçmiş yıllarda olduğu gibi 2003 yılında da teknolojik gelişmeleri üyelerimize aktaracağız. YEKSEM 2003 Yenilenebilir Enerji Kaynakları Sempozyumu'nu diğer meslek disiplinlerinin katkıları ile Eylül ayında gerçekleştireceğiz. Bu sempozyumda amacımız alternatif enerji kaynaklarımızı kamuya ve yetkililere sunabilmek. İlk kez Manisa Temsilciliğimizde Otomasyon Sempozyumu'nu düzenleyeceğiz. Manisa Organize Sanayi Bölgesi Müdürlüğü'nün ve diğer sanayi kuruluşlarının desteği ile Oto-

masyon Sempozyumu Manisa'da yapılacak. Yazılım sektörünün sorunlarının irdeleneceği ve sektördeki gelişmelerin değerlendirileceği Yazılım Sempozyumu Kasım 2003'de İzmir'de yapılıyor.

Etkinliklerimize tüm üyelerimizin katkılarını bekliyoruz.

EMO ONUR KURULU KARARLARI

Oda Onur Kurulu tarafından mesleki denetim ilkelerine uymayan üyelerimize yönelik aşağıdaki kararlar verilmiştir.

<i>Mehmet DİLİK</i>	360.000.000 TL hafif para cezası
<i>Ahmet SEVİM</i>	360.000.000 TL hafif para cezası
<i>Çetin KIRSOY</i>	Uyarı cezası

TMMOB'DAN D.E.Ü. ÇEVRE MÜHENDİSLİĞİ BÖLÜMÜ'NE ÖDÜL

36. Dönem TMMOB Yönetim Kurulu'nca kararlaştırılan ve Genel Kurul'da Dokuz Eylül Üniversitesi Çevre Mühendisliği Bölümü'ne verilmesi gerçekleştirilemeyen Bergama Ovacık Altın Madeni İşletme Projesi ile ilgili bilimsel titizlikle yaptıkları araştırmaları, toplum yararını öne çıkaran anlayışları ve kamuoyunun doğru bilgilendirilmesi yönünde hazırladıkları teknik değerlendirme raporu teşekkür plaketi bölüm üyelerinin de katılımı ile TMMOB Başkanı Kaya GÜVENÇ tarafından Bölüm Başkanı Prof. Dr. Ayşen TÜRKMAN'a verildi. Şubemiz lokalinde düzenlenen törende bölümde görevli öğretim görevlileri, TMMOB'a bağlı odaların yönetim kurulu üyeleri ile basın mensupları katıldı. TMMOB Başkanı Kaya GÜVENÇ yaptığı konuşmada deprem konusunda olduğu gibi Bergama Altın

Madeni konusunda da bilimsel değerlerin bazı kaygılara yenik düştüğünü hazırlanan raporlarla bunun belgelendiğini, bu açıdan DEÜ Çevre Mühendisliği Bölümü tarafından hazırlanan raporun önemine işaret etti. Bölüm Başkanı Prof. Dr. Ayşen TÜRKMAN; doğru bildiklerini bilimsel titizlikle hazırladıkları rapora yansıtıkları çalışmada çok sayıda insanın emeği olduğunu ve plaketi onlar adına aldığını belirtti.

Daha sonra kokteyle geçilirken basın mensupları hem TMMOB yöneticileri hem de bölüm öğretim üyeleriyle birebir sohbet olanağı buldular.

RESMİ GAZETE'DEN

- Binaların Yangından Korunması Hakkında Yönetmelik / 26.07.2002-24827
- Kamu İhale Kurumu İhale Yönetmeliği / 20.07.2002-24821
- TMMOB Disiplin Yönetmeliği / 10.07.2002-24811
- Uluslararası Birimler Sistemine dair Yönetmelik (80/181/AT)/21.06.2002-24792
- Ölçü ve Ölçü Aletlerinin Metrolojik Kontrolleri İçin Genel Esaslara Dair Yönetmelik (71/316/AT)/03.06.2002-24774
- Elektromanyetik Uyumluluk Yönetmeliği (89/336/AT) / 02.06.2002-24773

Sn. Üyemiz,

Oda etkinliklerimizin geliştirilmesi üyelerimizin Oda aidatlarını düzenli olarak ödemesi ile olanaklıdır. Oda Genel Kurulu'nda alınan karar gereği Oda Yönetim Kurulumuz Oda ödentilerinin zamanında ödenmemesi halinde tahsil edildiği yılın aidatı üzerinden tahsil edilmesi yönünde karar almıştır. Geçmiş dönemlere ilişkin Oda aidatlarınızın Ağustos 2002 sonuna kadar ödenmesini bekler aksi takdirde borcunuzun güncellenerek yasal yollardan tahsil edilme sürecine gidileceğini bildiririz.

Saygılarımızla

EMO İZMİR ŞUBESİ YÖNETİM KURULU

İMAR YÖNETMELİĞİ DEĞİŞİKLİĞİ

İzmir Büyükşehir Belediyesi tarafından hazırlanan ve 9 Nisan 2002 tarihli Ege Telgraf Gazetesinde yayınlanarak yürürlüğe giren "İzmir Büyükşehir Belediyesi İmar Yönetmeliği"nin asansörlerle ilgili 48. maddesinde yer alan "Makina Mühendisleri Odası Asansör Avan ve Uygulama Projeleri Hazırlama ve Teknik Esaslarında yer alan trafik hesabı yapılarak asansör sayısı tespit edilecektir." cümlesi Belediye Meclisinin 18 Temmuz 2002 tarihli oturumunda alınan karar ile "Elektrik ve Makina Mühendisleri Odaları" olarak değiştirilmiştir.

Yönetmelik gereği asansörlere ait projeler her iki Odanın belirlediği esaslar çerçevesinde yapılacaktır.

SANDIK GENEL KURULU TOPLANIYOR

EMO İzmir Şubesi Biriktirme ve Yardımlaşma Sandığı Genel Kurulu Eylül ayında toplanıyor. Sandığın tüzel kişiliğe dönüşmesi için yapılan çalışmalara ilişkin bilgilerin verileceği ve Sandığın geleceğine yönelik kararların alınacağı Genel Kurul 12 Eylül 2002 Perşembe günü saat 18.30'da çoğunluksuz olarak aşağıdaki gündem çerçevesinde EMO İzmir Şubesinde toplanacaktır. Toplantıya tüm sandık üyelerinin katılımını bekliyoruz.

GÜNDEM

- 1- Açılış ve Başkanlık Divanının seçimi
- 2- Saygı duruşu
- 3- İdare Kurulu Başkanının konuşması
- 4- Çalışma ve Denetleme Kurulu raporlarının görüşülmesi
- 5- Aklanma
- 6- Sandık yapısının değerlendirilmesi.
- 7- Dilek ve öneriler
- 8- Seçimler

DÜZELTME:

Bültenimizin Temmuz 2002 sayısında "Mühendislik Günleri Yapıldı" başlığı altındaki haberde DEÜ Rektörü Prof. Dr. Emin ALICI'nın ismi hatalı çıkmıştır. Düzeltir özür dileriz.

BASIN AÇIKLAMALARI

TEMMUZ'DA MÜHENDİSLER YİNE UNUTULDU!

Odamız tarafından 11 Temmuz 2002 tarihinde kamuda çalışan mühendislerin ücretlerinde yaşanan sıkıntıları kamuoyuna duyurmak için bir basın açıklaması gerçekleştirildi. Kamu çalışanlarının ikinci altı ayı içeren Temmuz ücretlerinde yine herhangi bir iyileştirme görülmemesi, kamuda çalışan binlerce mühendisin yoksulluk sınırının altında yaşamaya zorlandığı anlamına geldiğini bildiren açıklama şöyle devam etti.

Ülkemizin gelişmesinin, üretim ve sanayileşmenin temel unsuru olan mühendislerin kamuda aldıkları ücretlerin düzeltilmesine yönelik hiçbir çalışma yapılmaması ülkemiz geleceğinin gözden çıkarıldığını göstermektedir.

Temmuz'dan itibaren asgari ücret net 184 Milyon 251 Bin TL, aylık sınırı 334 Milyon TL, yoksulluk sınırı ise 1 Milyar 15 Milyon TL olarak açıklandı.

Kamuda en az 20 yıllık hizmeti olan mühendisler son 8 yılda ortalama 450 Dolarlık bir aylık ücretle yaşamaya mahkum edilmiştir. Bu ücret işe yeni başlayan 8. derecedeki mühendis için 350 Dolar düzeyindedir. Kamuda çalışan mühendislerin gerek özlük hakları gerekse ücretleri açısından içine düşürüldükleri durum karşısında Elektrik Mühendisleri Odası bir kez daha siyasi iktidarı uyarmaktadır.

Kamuda çalışan mühendislerin ücretleri öncelikle insanca yaşanacak bir seviyeye çıkarılmalıdır. Kriz gerekçe gösterilerek kamu çalışanlarını yok sayan politikalardan vazgeçilmelidir.

Kamuda çalışan mühendisler yıllarca; şantiyelerde, fabrikalarda, işletmelerde, atölyelerde bilgi, deneyim ve emekleriyle üretim sürecinin içinde yer almalarına, ulaşımdan haberleşmeye, enerjiden madencilığe kadar yaşamın her alanında proje çizerek, onaylayarak, istihaklara imza atarak kamunun sorumluluğunu taşımalarına rağmen, bugüne kadar yaşanan tüm krizlerin bedelini diğer kamu çalışanları ile beraber ödemişlerdir.

Artık yeter. EMO, mühendislerin tüm ekonomik ve sosyal haklarının kazanılmasında diğer kamu çalışanları ile birlikte EMEK PLATFORMU'nun hükümete sunduğu taleplerin biran önce yerine getirilmesini istemektedir.

BASINA VE KAMUOYUNA

TMMOB Yönetim Kurulu tarafından 20 Temmuz 2002 Cumartesi günü olası bir Irak operasyonunu ve erken seçimi değerlendirerek aşağıdaki sonuçları kamuoyuna duyurma kararı almıştır.

TMMOB, olası Irak operasyonu ile ilgili olarak meydana gelecek sıcak savaşın bölge halklarına büyük bir yıkım getireceğini ifade etmektedir. Öncelikle, 11 Eylül bahanesiyle, emperyalizmin dünya çapında egemenliğini ve doğal kaynaklar üzerindeki denetimini pekiştirmeye yönelik uluslararası hukuka aykırı savaş senaryosuna karşı, barışın, dostluk ve kardeşliğin egemen olması bütün emekçiler gibi mühendislerin ve mimarların da acil gündemlerinden birisini oluşturmaktadır.

Bu savaşa müdahil olunması önceki Körfez Krizinde görüldüğü gibi ülkemize çok ağır ekonomik kayıplar getirecektir.

Bu süreçte TMMOB savaşa karşı tüm kurum ve kuruluşların katılımıyla oluşacak platformlarda, bu savaş senaryosunun ülkemiz ve halkımız açısından ortaya çıkaracağı olumsuz sonuçları tüm açıklığıyla sergileyecek ve barışın egemen kılınması için tüm olanaklarını seferber edecektir.

Bu gelişmeler yaşanırken, bölgemizdeki olayların ve uluslararası sermaye tarafından dayatılan ekonomik ve siyasi programın emekçiler açısından hiçbir olumlu sonuç üretmeden, sermaye kesimi açısından bile beklenen gelişmeleri yaratmadan tıkanmasının etkisiyle, siyasi alan yeniden biçimlendirilmektedir.

Bu siyasi gelişmeler, önceden sergilendiği şekliyle, yani emekçilerin sorunları gözardı edilerek tek yanlı olarak sürdürülmektedir. İşsizlik, yoksulluk ücretleri, düşünce ve örgütlenme özgürlüğü, temel insan haklarının hayata geçirilmesi gibi konular bu siyasi yeniden yapılanma gündeminin dışındadır.

Gelişmeler, sermayenin ve AB'nin istek-

leri doğrultusunda yasal düzenlemelerin hızla gerçekleştirilmesini sağlamaya yöneliktir.

Mevcut hükümet, dayatılan politikaların gereği olarak gördüğü düzenlemelere hiçbir kısıt koymamakta, ülkemizi sömürgeleştirmekte ve bu doğrultuda her türlü yasal düzenlemeyi büyük bir hızla gerçekleştirmektedir. Uluslararası sermayenin ve yerli ortaklarının beklentisi, halkımızın temel hak ve özgürlüklerinin hayata geçirilmesi talebini, AB kriterleriyle sınırlayarak ekonomik programa devam edilmesidir.

Bu senaryoların bir parçası olarak da, seçim kanunu ve siyasi partiler kanunu demokratikleştirilmeden, seçime katılanların eşit yararlanacakları ortamlar sağlanmadan, erken seçim gündeme getirilmiştir. Böyle bir süreç tüm sorgulama olanakları-

mızı elimizden almaktadır. Yıllardır istikrarsızlık ve sürekli kriz politikalarının kaskacında bırakılan, üretimden koparılan, emeğiyle geçinenlerin işsizlik, açlık ve sefalet koşullarına mahkum edildiği dışa bağımlı politikalarla, ekonomik bunalımlara ve ağır toplumsal çöküntülere sürüklenen ülkemizin tüm bu sorunların üstesinden gelecek kaynakları ve birikimi vardır.

Ama önce siyasi iradenin uluslararası sermayeye değil halka hizmet etmesi yönünde belirmesi gerekmektedir. Bu nedenle sorun, emekten yana politikaları yaşama geçirecek siyasi iradenin iktidara taşınması sorunu haline gelmiştir.

TMMOB; seçimlere, kendi uzmanlık alanlarındaki politikalarıyla, bağımsızlık, özgürlük, demokrasi ve barıştan yana politika önerileri ile müdahale edecektir.

ŞÜKRÜ ALTINAY'I YITİRDİK

10 Şubat 1947 Bulgaristan doğumlu 2962 sicil nolu üyemiz Şükrü ALTINAY 27 Temmuz 2002 tarihinde aramızdan ayrıldı. 1970 yılında ODTÜ Elektrik Mühendisliğinden mezun olduktan sonra Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığında Elektrik Mühendisliği görevini yürüten ALTINAY 1974 yılında Akhisar'da Elektrik Su İşleri Müdürlüğü'nü üstlendi. Uzun dönem EMO İlçe Temsilciği görevinde bulundu. 1996 yılından itibaren Çiğli Koop.'ta Elektrik Mühendisliği faaliyetinde bulunan Şükrü ALTINAY evli ve dört çocuk babasıydı.

Üyemizin ailesine ve meslektaşlarımıza başsağlığı dileriz.

ADANA ŞUBEMİZDEN MUSTAFA ŞAHİN'İ YITİRDİK.

EMO Adana Şubesi Yönetim Kurulu Üyesi

Mustafa ŞAHİN

hastalığına yenik düşerek
26 Haziran 2002 tarihinde
vefat etmiştir.

*EMO camiasına ve ailesine
Şubemiz adına başsağlığı diliyoruz.*

GÖREV DEĞİŞİKLİĞİ

Münevver HAZAR

SEAŞ Genel Müdür Yardımcısı,

Kamil BATIHAN

TEAŞ Grup Müdür Yardımcısı,

Mevlüt DURGAÇ

TEDAŞ Aydın Müessese Müdürü,

görevlerine getirilmiştir.

*Üyelerimize yeni görevlerinde
başarılar diliyoruz.*

TMMOB ELEKTRİK MÜHENDİSLERİ ODASI BURSA ŞUBESİ

<http://bursa.emo.org.tr/>

Üniversitelerle birlikte 1986 yılından bu yana artan bir ivmeyle sürdürdüğü etkin çalışmalarıyla , EMO örgütlülüğü içinde örnek konumda bulunan birimlerimizden , EMO Bursa Şubesi'nin web sitesindeyiz. 30Ekim-3Kasım 2002 tarihleri arasında Bursa'da düzenlenecek ELECO'02 Elektrik Elektronik Bilgisayar Sempozyum ve Fuarı hakkında ayrıntılı bilgi ve duyuruların bulunduğu web sayfasında , şube bağlamında kurulan ve EMO içinde bir ilk olduğu görülen kişisel deneyimlerle birlikte yazılı ve görsel kaynaklardan derlenen bilgi ve yeniliklerin meslektaşlarımıza aktarılmasını sağlayacak Mesleki Deneyim Paylaşılması Komisyonu'nun elektronik ortamdaki haberlerine ulaşabilirsiniz. Elektrik enerjisinde kayıp-kaçak sorunu ve topraklama konularında seminerler düzenleyen Bursa Şubemiz , seminerleri sunan iki değerli üyemiz Prof.Dr. Turgut Tüfekçi ve Y.Müh. İsa İlisu'nun konularına ilişkin bildiri ve seminer notlarını ilgi duyan meslektaşlarımızın kullanımına internette sunmuştur...

<http://www.kobinet.org.tr/>

Küçük ve orta boy işletmelerin çeşitli konulardaki sorunlarını çözmeyi ve gerekli bilgileri onlarca site dolaşmadan , çabuk bir biçimde bir site içinden ulaşmayı sağlayan KOBİNET , serbest girişimci olan meslektaşlarımızın da yararlanabileceği ilgi alanlarındaki konularla dolu bir web sitesi... Ekonomi ve iş dünyası, sermaye piyasaları ile ilgili haber ve raporlarla birlikte Avrupa Birliği, KOBİ'leri ilgilendiren mevzuatı içinde bulunduran Bilgi Bankası bölümü'nün yanısıra , ayrıntılı bilgi ve belgelerin bulunduğu Firma Web Sayfaları , E-Ticaret , İş Teklifleri , Web Posta Servisleri v.b. sayfalara ulaşabilir, kobinet başvuru formunu doldurarak ücretsiz hizmetlerinden yararlanabilirsiniz.

İZMİR ÇEVRE İL MÜDÜRLÜĞÜ

TC. ÇEVRE BAKANLIĞI

<http://www.izmircevre.gov.tr/>

Çevre Bakanlığı Taşra Teşkilatı Görev Yetki Sorumluluk ve Çalışma Esasları Yönetmeliğine göre 1992 yılından bu yana çalışmalarını sürdüren Çevre İl Müdürlüğü'nün on bölüm olarak düzenlenen web sitesi , çevre konusuna duyarlı tüm internet kullanıcılarının yararlanabileceği bilgi ve belgelerle dolu... Kentimiz ve bölgemizdeki çevre sorunları ile ilgili bilgi ve haberlerde ulaşılan web sitesinde, Çevre Mevzuatı, konuya ilişkin Uluslararası Sözleşmeler v.b. incelenebilir, linkler bölümünden ise ulusal ve uluslararası çevre kuruluşlarının web sayfalarına ulaşmak olanaklı...

TMMOB ELEKTRİK MÜHENDİSLERİ ODASI e-dergi

<http://e-dergi.emo.org.tr/>

Elektrik Mühendisleri Odasının elektronik ortamda yayımladığı E-DERGI'nin dördüncü sayısı İNTERNET'TE ÖZGÜRLÜK konusunu irdelemekte. Özgün ve çeşitli kaynaklardan alıntı yazılarla oluşturulan ve içinde 'Elektrik Mühendisliği Dergisi Müzeyi' başlıklı ilginç bir yazıda bulunan e-dergimizin gelecek sayısının ÖZGÜR YAZILIM konusuna odaklanacağını belirterek , dergimizi izlemeyi sürdürüelim...

İZMİR'İN DE BİR AKTAŞ'I OLACAK (MI?)

Kapandı artık dediğimiz bir hukuk ve siyasi yandaşlık manzumesi olan İzmir'de elektrik dağıtımının devri süreci, 24 Temmuz-28 Temmuz 2002 tarihleri arasında Yeni Asır Gazetesi'nde Durmuş Odabaşı tarafından yazı dizisi olarak yeniden gündeme getirildi.

Yazı dizisi SENKOM ile GEDAŞ arasındaki kronolojik bir sürecin tarifinden ve iki şirketten birinin yanlış tercihinden (!) hareketle, elektrikle uzaktan yakından ilgisiz olma, aile şirketi olma, Denizlili olma, sermayesi yetersiz olma gibi bilgi ve belgelerin(!) yorumlanmasından oluşuyor. Yazıda elektrik dağıtımının kamusal bir görev olduğu, üretim, iletim ve dağıtımın merkezi bir planlamayı gerektirdiği, bu yüzden başarısız olmaya mahkum olduğunu (örnekleri yaşandı) özelleştirmelere karşı hukuk mücadelesiyle kanıtlayan EMO'nun görüşlerine yer verilmemesi büyük eksiklikti. Yazı dizisinin ısmarlama olduğuna inanmak istemiyoruz. Ancak başlık yanlış seçilmiş. "Enerji Savaşları" olarak konan başlıkta savaş yerine "kavga" enerji yerine mutlaka "çıkarcı" sözcüğü kullanılmalıydı.

Çukurova grubu sahibi Karamehmet'in yaşadıklarını anımsayalım. Ülkemizde içsel ve kendi dinamiğiyle gelişmeyen üretim sürecinin çarpıklığında şirket aile değil çok ortaklı da olsa çoğu kez sahiplenilecek, devir alınacak bir kamu işletmesi (malı, arazisi) için kurulmaktadır. Bu zorlama rant oluşumları, ya elektrik dağıtımına ya da yasal olmayan düzenlemeleri zorlayan (Dünya Ticaret Merkezi gibi) üretim dışı alanlara talip olmaktadır.

SENKOM'un Denizli kökenli olması da yazıda bolca işlenmiş. Uluslararası sermayeye teslim olmuş IMF ve Dünya Bankası programlarının uygulayıcısı bir ülkenin bu politikaları sürekli desteklemiş sanayicilerinden İzmir'in zenginlikleri İzmirli'lerin (yani bizim) sözünü yadırgamaktan öte "İzmir İzmirli'leridir" yaklaşımı biraz ırkçılık kokmakta. Değil ulusal düzeyde uluslararası boyutta finans hareketliliğinin kutsandığı günümüzde bölgesel pazardan bahsetmek en azından bindikleri dalı kesmek olur.

Elektrik dağıtım işinde uzman olup olmamak gibi iddialar işe gerçekten ilginç. Türkiye'nin birçok bölgesinde bu işi yapan-

Yeni Asır

27 Temmuz 2002 Pazar

Bakan ve bürokratlar, konunun tek çözümünün iki şirketin birleşmesinden geçtiği gerçeğinden birleşir

'Fil-fare ortaklığı'

Öncelikle "Sevil ailesinin kurduğu aile şirketi" cümlesi bolca kullanılıyor. Aile şirketlerinin ülkemizde önemli bir gerçek olduğunu, yetersiz sermaye birikimlerini devletten (teşvik, iş, kredi) sağladıklarını Sayın Odabaşı da biliyordur. Aile fotoğrafında Demirel'in hemen sağındakilere bakmak yeterli, aynı şekilde Özal'ın dönemdekileri, Nirvana yatının sahibini ve nihayetinde kendi yazdığı gazetenin bağlı olduğu grubun bir aileye ait olması bize yeterli bilgileri veriyor. Türkiye'nin en büyük iki holdinginin yine iki aileye ait olması ile

lardan hangileri uzmanlıkları üzerinden talep oldu. Çukurova Elektrik uzmanlıklarından dolayı mı Uzanların! Ya Aktaş, ya medya patronlarının sahip olduğu şirketlerin aldığı diğer ihaleler!

Yazının önemli bir yanlışı ise elektrik dağıtımının "ballı" bir iş olduğunun kabulü ancak bu balın SENKOM tarafından değil de GEDAŞ tarafından yenilmesinin istenmesidir!

Sayın Odabaşı sıkça şirketlerin sermaye rakamlarını vererek büyük/küçük ayrımına

gitmektedir. Ne 1 milyar (bazı yerde 25 milyar) sermayeli SENKOM ne 8 trilyon sermayeli GEDAŞ İzmir elektrik şebekesi tüketim bedelleri ile karşılaştırılabilir. Çünkü İzmir Elektrik Dağıtım Müessese Müdürlüğü'nün yıllık tahsilatı 960 trilyon TL'dir.

Yazının kronolojik bir gözden geçirmeyi içerdiğini belirtmiştik. Ancak anlatılan süreçte GEDAŞ yerine İZMAŞ ve SÜZER firmaları bulunmasına karşın tek söz edilmediğinden süreci tekrar özetlemek gerekmektedir. Dönemin şaibeli ihalelerinden birisi 25 Ekim 1991 tarihinde yayınlanan ve içlerinde İzmir'in de bulunduğu 8 bölgenin elektrik dağıtımının özel şirketler eliyle yürütülmesini öngören kararnameydi. Bu tarihte İzmir SENKOM, Aydın-Denizli-Muğla AYDEM firmalarına verilmiştir. Yandaşlara peşkeş çekilmeye çalışılan enerji dağıtım ihaleleri, işbaşına gelen diğer siyasi iktidarlarca içerik olarak değil, çıkar düşünülerek durduruldu.

Bölgemiz görevlendirme ihalesi 3 Nisan 1997 tarihinde tekrarlandı. Bu ihale yapılış ve sonuçları açısından büyük çarpıklıklar taşımaktadır. İZMAŞ ve SÜZER Refahyol döneminde İzmir-Manisa illerini kapsayan 6. görev bölgesinin işletilmesine ayrı firmalar olarak katıldılar. Dünyanın hiçbir yerinde görülmeyecek bu şeffah ihale 7 Ocak 1998'de sonuçlandığında katılan tüm firmalar ihaleyi kazanmışlardı. Bakanlar Kurulu yasaları gözardı ederek ihale tekliflerinde hukuken varolmayan bir şirketi (GEDAŞ) İzmir-Manisa illerinde görevlendirdi. 1997 yılında İzmir elektrik şebekesinin işletme devri için açılan ihale sürecinde korkunç bir "rekabet" ortamı yaşanmış bizler de basından birbirleri ile ilgili tüm detayları izlemiştik. Ancak ne olduysa elektrik dağıtımını siyasi amaç ve hemşehrilik ilişkisinin önde tutularak SENKOM'a verildiğini söyleyenler daha önce aynı şeyi söyledikleri SÜZER'le birleşerek GEDAŞ adında firmayı kurmuşlardır. Yönetim Kurulu Başkanlığını DYP iktidarı süresince Özfatıra'nın yaptığı GEDAŞ ilk iktidar değişikliğinde (ANAP-DSP) yönetim Kurulu Başkanlığı'na iktidara yakın bir isim olan Cem Bakioğlu'nu getirmiştir. Şu andaki GEDAŞ Yönetim Kurulu Başkanı olan

Ünal Atalay'ın o dönem için açıklamaları ilginçtir. Atalay zamanın Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı Muzaffer Arıcı'nın kendisini arayarak "Denizli benim bölgem, İzmir'in elektrik işini onlara söz verdim, siz İzmir için yaptığınız başvuruyu geri alın Manisa için yenileyin" dediğini belirtiyor. Ve bu yanlış siyasi iradeye başka bir yanlışla ortak oluyor..." İzmir ili dahilinde görevli şirket olma talebinden sarf nazar ettiğimizi İzmir ili yerine Manisa ili dahilinde görev şirketi kurarak dağıtım işlerini deruhte etmek istediğimizi arz ederiz. Müteşebbis heyet adına Ünal Atalay"

EMO İzmir Şubesi'nin GEDAŞ'ın görevlendirilmesine yönelik davası Danıştay'da 24 Ekim 1998 tarihinde sonuçlandı. Söz konusu Bakanlar Kurulu kararının "hukuka aykırı olduğu, uygulanması halinde telafisi güç zararlar doğuracak nitelikte bulunduğu, Bakanlar Kurulu kararının yürütülmesinin durdurulması" oybirliği ile kesinleşti.

İzmir'in kayıpları çok büyük

"Özelleştirilecek" diye yenilenmeyen elektrik tesisi sanayiciyi, sade vatandaşın canından bezdirdi. Salkım saçak elektrik telleri yüzünden bazı insanlarımız, kedi yavrusu gibi çirpına çirpına can verdi.

Bu işin çok karlı olduğunu ve ileride çok büyük paralar kazanabileceğini belirterek ortaklık çağrısı yapanlar, 11 yıllık süreç sonunda ortaklarını birarada tutmakta zorlandılar. Bakioğlu'nun ağzından harcanan 2 milyon dolarlık giderin dönüşünün geciktiğini, Demirtaş'ın (GEDAŞ ortağı, ELDA Yön. Krl. Bşk.) ağzından, hiçbir yatırım olmadan elde ettikleri faiz gelirleri ile İzmir vergi sıralamasında 38. sıraya yükseldiklerini yakında raki işine gireceklerini duyma talihsizliğini yaşadık.

İzmir'in trilyonluk elektrik dağıtım işini 1 milyar lira sermayeli şirkete verdiler

Aile şirketine devlet kuşu

Elektrikle uzaktan yakından ilişkisi olmayan Denizlili Sevil Ailesi'nin kurduğu "elektrik üretim ve dağıtım şirketi", Denizlili Bakan'la tüm engelleri aştı.

Bizler için SENKOM ya da GEDAŞ'ın hiçbir ayrıcalığı ve önemi bulunmamaktadır. Her iki firma da ticari çıkarları için işletmeye taliptir ve aralarındaki sorun paylaşım sorunudur. Bu nedenle kamu yararı gözetmeyen her oluşumun sonunun Aktaş'tan farklı olamayacağına inanıyoruz.

Network Nedir? Bölüm2 -OSI Modeli

Geçen sayıda Network kavramlarını açıklamıştık. Bu sayıda Network kavramlarının daha iyi anlaşılabilmesi için mutlaka bilinmesi gereken OSI modeli katmanlarına değinilecektir.

Son yüzyıl içerisinde network sektöründe çok büyük gelişmeler yaşanmıştır. Çeşitli üreticiler değişik donanımsal ve yazılımsal uygulamalar geliştirmişlerdir. Bu değişik ürünlerin birbirleriyle uyumlu çalışabilmesi için bir standardizasyon gerekliliği karşısında

ISO (International Organization for Standardization) 1984 yılında OSI referans modelini geliştirmiştir. OSI modeli 7 katmandan oluşur. Bu model ağ tasarımı, uygulama ve sorun çözme aşamalarında kuramsal bir temel oluşturmaktadır. Bu modelde verinin nasıl iletileceği ve biçimini (format) belirleyen Veri İletişim Protokolleri tanımlanmaktadır. Kısaca bu katmanların tanımları ve bu katmanlarda çalışan protokoller aşağıda belirtilmiştir:

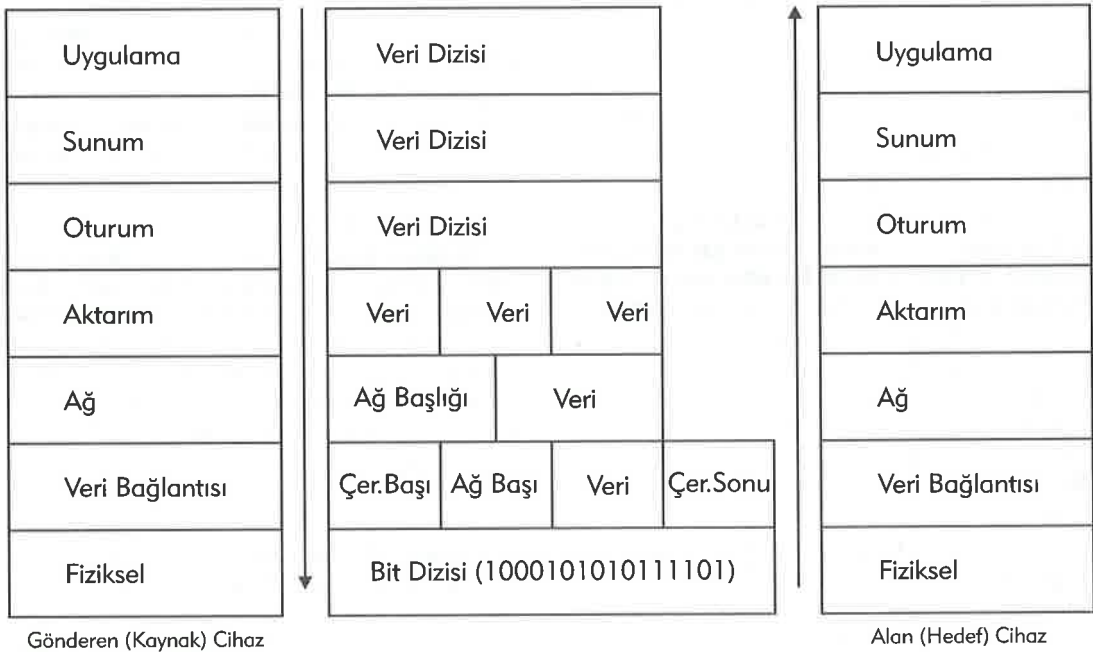
7. Uygulama	<u>Uygulama (Application) Katmanı:</u> Uygulama süreçlerine (email, ftp ... vb) network servislerini sağlar.
6. Sunum	<u>Sunum (Presentation) Katmanı:</u> Veriyi alacak sistemin veriyi okuyabilmesi için gerekli ayarları yapar. Verinin biçimi ve veri yapılarını belirler. Ör: ASCII, EBCDIC ...vb
5. Oturum	<u>Oturum (Session) Katmanı:</u> Uç makinalarda (host) çalışan uygulamalar arasında oturum açar, yönetir ve sonlandırır. Ör: NFS, SQL ... vb
4. Aktarım	<u>Aktarım (Transport) Katmanı:</u> Uçtan uca bağlantılarla ilgilenir. Sanal devreler kurar, yönetir ve sonlandırır. Verinin güvenilir bir şekilde iletimini sağlar. Hatayı tespit eder ve kurtarır. Bilgi akışını (flow) kontrol eder. Ör: TCP, UDP, SPX ... vb
3. Ağ	<u>Ağ (Network) Katmanı:</u> Mantıksal Adresleme işlemi (IP, IPX ...vb) ve yönlendirme (routing) ve en iyi yolu (path) bulma işlemi gerçekleştirir.
2. Veri Bağlantı	<u>Veri Bağlantı (Data Link) Katmanı:</u> Kullanılan teknoloji (ethernet, token ring ... vb) üzerinde güvenilir veri iletimini sağlar. Fiziksel adresleme (MAC adresleri), network topolojisine göre çerçeve (frame) yapısını oluşturma, hata tespiti (CRC) ve bilgi akışı ile uğraşır.
1. Fiziksel	<u>Fiziksel (Physical) Katman:</u> Verinin kullanılan teknoloji üzerinde bit dizileri şeklinde (10001101...) iletimini sağlar. Kablo, konnektör, voltaj, veri oranı (data rate) tanımlamaları bu seviyede yapılır.

Network cihazlarının ve protokollerinin çalıştığı katmanın bilinmesi tasarım ve analiz aşamasında önem kazanmaktadır. Cihazlar hangi katmanda (layer) çalışıklarına göre adlandırılmaktadırlar.

-Örneğin hub

1. Katman (L1) cihazı, switch
 2. Katman (L2) cihazı, router
 3. Katman (L3) cihazı
- şeklinde adlandırılabilir.

A makinası (host) ile B makinası arasındaki veri iletişimde veri paketlerine bazı bilgiler değişik katmanlarda eklenmektedir. Eklenen bilgilere örnek olarak ağ katmanında kaynak (source) ve hedef (destination) adresleri eklenmekte (örneğin IP adresleri), Data Link seviyesinde ise MAC adresleri verilebilir. Aşağıdaki şekilde kaynak makinedeki bir uygulamadan hedef makinedeki uygulamaya iletilen verinin akış diagramı verilmiştir.

OSI Modeli gibi TCP/IP Modeli de bulunmaktadır. TCP/IP modeli 4 katmandan oluşmaktadır ve Internet'in oluşturulmasında kullanıldığı için tarihsel önem taşımaktadır.

Detaylı bilgiye <http://oac3.hsc.uth.tmc.edu/~staff/snewton/tcp-tutorial/> adresinden ulaşılabilir.

Günümüzde OSI Modeli network standartlarını belirlemede daha yaygın

olarak kullanılmaktadır. Bir sonraki yazıda network cihazları ve kullanım alanları konusunda bilgi verilecektir.

Kaynak

Enis Karaaslan, 2001,

Ege Üniversitesi Cisco Network Akademisi Ders Notları

<http://cnap.ege.edu.tr>,

email: cnap@nyg.ege.edu.tr

KUVVETLİ AKIM TESİSLERİ YÖNETMELİĞİ DEĞİŞİKLİK ÖNERİLERİ

30 Kasım 2000 tarih ve 24246 sayılı Resmî Gazete'de yayınlanan "Elektrik Kuvvetli Akım Tesisleri Yönetmeliği"nin birçok maddesinde olumsuzlukların yer aldığı görülmüştür. Bir grup üyemiz tarafından Şubemize iletilen sorunlar derlenmiş ve aşağıdaki öneriler oluşturulmuştur. 30 Kasım 2002 tarihinde yürürlüğe girecek olan bazı uygulamalara ilişkin hukuksal girişimde bulunmak üzere Şubemizde çalışmalar sürdürülmektedir. Konu ile ilgili farklı sorunları tespit eden üyelerimizin önerilerini 30 Ağustos 2002 tarihine kadar Şubemize iletmelerini bekliyoruz.

1. Madde: 35-d/4-i

Varolan Metin: "Yönetmenlik değişikliği-nin yürürlüğe girdiği tarihten itibaren iki yıllık geçiş süresini müteakip en fazla işletme gerilimi 36 kV'a kadar (36 kV dahil) olan, yeni yapılacak yüksek gerilim tesislerinde, ilgili standartta uygun bu standartta öngörülen tüm tip deneyleri yapılmış, metal muhafazalı tip hücreler / anahartlar ve kumanda tesisleri kullanılacaktır."

Önerilen Metin: i) bendenin tümüyle yönetmelikten çıkarılması.

GEREKÇE: Yenilenen yönetmeliğin hazırlanmasında görev almış kişilerle yapılan görüşmelerden, mevcut klasik hücreler yerine, bütün yüzeyleri metal olan dolapların kullanılması ve standart şalt teçhizatının (ayırıcı, kesici, akım Tr, gerilim Tr v.b.) bu kutular içine monte edilmesi ile oluşturulan hücreler veya, ayırma ve / veya kesmenin SF6 gaz ortamında yapıldığı güç ayırıcıları veya kesiciler ile oluşturulan kompakt hücrelerin kullanılmasının amaçlandığı anlaşılmıştır.

Bu tip hücrelerin, "Yapı içindeki tesislerin yapılması" başlığı altında yer almasından da anlaşılacağı üzere, klasik merkez binası yine inşaa edilecek ve tanımlanan hücreler bu bina içine yerleştirilmiş olacaktır.

Özellikle, metal dolapların içine, standart teçhizatın montajı ile oluşturulan hücreler, bazı yönlerden sakıncalar yaratması ve getireceği maddi ek külfet karşılığında işgal edeceği mekan tasarrufu da kayda değer olmayacaktır. Sadece hücre yüksekliğinin düşürülmesi ise, montaja ilişkin bazı ilkelerden taviz verilerek sağlanabilmektedir. Arıza ihtimali, arızaların giderilmesi, bakım ve tadilat işlemleri yönünden sakıncaları bulunan bu hücre tipinin zorunlu bir uygulama haline getirilmesi yanlıştır. Havada en küçük güvenli açıklıklar yine aynı madde de tanımlanmış iken ve bu ölçülerle tesis edilen binlerce hücre başarı ile halen kullanılmakta iken sırf bu hücre ölçülerinin altındaki ölçülerde hücre üretimini zorunlu kılmak teknik bir kaygıdan çok ticari bir kaygıyı öne çıkarmaktadır.

Kaldı ki yönetmeliğin aynı maddesinin a/1 bendi "Fabrikada yapılmış ve denenmiş olan tesislerde yalıtım yeteneği istenilen değerde ise, en küçük açıklıkların sağlanması zorunlu değildir" (sayfa 214) tanımlaması ile bu metal dolapların kullanılmasını isteğe bağlı olarak serbest bırakmıştır.

Üstelik, bu hücrelerin tip projelerinin hazırlanarak isteklilerin diledikleri yerde imal ettirebilmeleri, her hücre için tip deneylerinin şart koşulması ile engellenmektedir.

Bir yönetmeliğin amacı, temel ilke ve koşulları belirtmekle sınırlıdır. Dünyanın hiçbir yerinde yayınlanmış yönetmelik veya standart "şunları şuradan alın ve kullanın" gibi bir talimat şeklinde yayınlanmamıştır. Nitekim, bu temel ilke ve koşulları yerine getiren çok sayıda farklı konstrüksiyonda ve farklı malzeme kullanılarak imal edilmiş merkezler ve hücreler, gerekli prosedürü yerine getirmiş ve kullanıma sunulmuştur. Durum bu iken, özel bir tanım yapılarak, bu tip hücrelerin zorunlu kullanımı için yapılan dayatmanın bilimsel bir mantığı olmaz.

2. Madde: 37-g

Varolan Metin: "İnsanların yoğun bulunduğu paniğin yaşanabileceği tüm yapılar, bodrumlar, yüksek katlı binalar, hastaneler, tiyatrolar, alış-veriş merkezleri, okullar gibi yapılar bağımsız olarak yüksek gerilim ile enerjilendirildiğinde ana bina içindeki transformatörler güvenlik açısından kuru tip olmalıdır."

Önerilen Metin: "İnsanların yoğun bulunduğu paniğin yaşanabileceği tüm yapılar, bodrumlar, yüksek katlı binalar, hastaneler, tiyatrolar, alış-veriş merkezleri, okullar gibi yapılar bağımsız olarak yüksek gerilim ile enerjilendirildiğinde ana bina içindeki transformatörler güvenlik açısından güçleri ne olursa olsun sekonder korumalı kesicili fiderler ile beslenmeli veya kuru tip olmalıdır."

GEREKÇE: Yüksek fiyatları nedeni ile kullanımı yaygınlaşamamış olan kuru tip trafolar genel olarak küçük boyutları nedeni ile tercih edilmektedir. Yağlı trafolarda bir iç arızanın yangına dönüşme ihtimalinin büyük olacağı varsayımı ile kuru tip trafoların daha güvenli olduğunun düşünüldüğü tahmin edilmektedir. Oysa yağlı trafolarda oluşan iç arızanın yangına dönüşmesi riskinin yok denecek kadar az olduğu bilinmektedir. Alış-veriş merkezleri, yüksek katlı binalar, tiyatrolar vb yerlerde esasen mekan sorunu nedeni ile bu trafoların kullanılması tercih edilecektir. Ancak bunun zorunlu kılınması gereksiz ve yanlıştır. Amaç güvenlik ise, kesicili ve (trafo zati korumalarını da sağlayan) sekonder korumalı bir fider ile enerjilendirilmiş bir yağlı trafo,

(uygulamada çokça gözleendiği gibi) sigortalı bir ayırıcı veya güç ayırıcısı ile enerjilendirilen kuru tip bir trafoya göre daha güvenlidir.

Ayrıca madde, bu tip trafoların kullanılma koşullarını açıkça tanımlayamamış olduğundan, kişilerin yorumuna göre değişebilen uygulamalar olabilecektir. "... paniğin yaşanabileceği ...", "... bodrum ...", "... yüksek katlı binalar..." ifadeleri farklı yorumlara açıktır.

Maddenin, önemsenen bu yapıları yeniden tanımlayarak, bu yapılar içinde tesis edilecek trafoların kuru tip olmasının önerilmesi, yağlı trafoların kullanılması halinde, gücüne bakılmaksızın kesicili ve sekonder korumalı olarak tesis edilecek fiderler ile enerjilendirilmesi, şeklinde değiştirilmesi tekniğın bilinen kurallarına çok daha uygun olacaktır.

3. Madde: 37-h

Varolan Metin: "Yönetmelik değişikliğinin yürürlüğe girdiği tarihten itibaren iki yıllık geçiş süresini müteakip primer gerilimi 36kV'a kadar transformatörlerin (transformatörlerin ayrılmaz bir bütün oluşturan donanımları dahil) en büyük dıştan dışa (dış) boyutları; A(cm) transformatörün boyu, B (cm) transformatörün eni, C (cm) transformatörün yüksekliği olmak üzere; gücü 630 kVA'ya kadar olan transformatörler için;

A=170cm, B=135cm, C=195cm;

gücü 1600 kVA'ya kadar olan transformatörler için;

A=210cm, B=185cm, C=245cm;

gücü 2500 kVA'ya kadar olan transformatörler için;

A=230cm, B=215cm, C=265cm'yi

aşamaz."

Önerilen Metin: h) bendinin tümüyle yönetmelikten çıkarılması.

GEREKÇE: İlave edilen bu bölümde, primer gerilimi 36 kV'a kadar (36 kV dahil) trafoların güçlerine göre boyutlarının hangi değerleri aşamayacağı belirlenmiştir. Belirtilen değerlerin hangi üreticinin boyutlarına uyduğu, hangi üreticilerin üretim boyutları ile uyuşmadığı bilinmemektedir. Uymayanlar için iki yıllık bir geçiş süresi tanımlanmıştır.

Standartlaştırma ile ilgili bu konunun bu yönetmelik ile ilgisinin bulunmaması gerekirken, üstelik, bir diğer madde de (Madde: 37-c) trafo odası boyutları, trafo boyutlarına göre belirlenmiştir.

Bu bendin yönetmelikten çıkarılması ve bu konunun standartlaştırma çalışmalarına bırakılması çok daha uygun olacaktır.

4. Madde:38

Varolan Metin: "Her dağıtım transformatö-

rünün alçak gerilim çıkışına, termik manyetik açıcılı ana kesici konulmalıdır. Ancak sekonder kısma konulacak aşırı akım rolesinin pirimer taraftaki yük ayırıcısını, bir kısa devre halinde sigortanın kesme süresinden daha geç uyarması koşulu ile (pirimer kısma sekonder korumalı kesici konulması halinde koşulsuz), üretim iletim-dağıtım hizmetlerini yürüten şirketler alçak gerilim kısmına ana kesici koymayabilir. Alçak gerilim besleme hatları çıkışlarına mutlaka koruyucu düzenler ve en azından yük altında açma kapama yapabilen düzenler konulmalıdır."

Önerilen Metin: "Her dağıtım transformatörünün alçak gerilim çıkışına, termik manyetik açıcılı ana kesici konulmalıdır. Ancak sekonder kısma konulacak aşırı akım rolesinin pirimer taraftaki yük ayırıcısını, bir kısa devre halinde sigortanın kesme süresinden daha geç uyarması koşulu ile (primer kısma sekonder korumalı kesici konulması halinde koşulsuz) alçak gerilim kısmına ana kesici konmayabilir. Bu durumda; Alçak gerilim besleme hatları çıkışlarına en azından yük altında açma kapama yapabilen düzenler konulmalıdır."

GEREKÇE: Madde doğru bir yaklaşım getirmektedir. Ancak bu doğru yaklaşımdan, neden sadece "üretim-iletim-dağıtım" şirketlerinin yararlanmasının öngörüldüğü anlaşılamamıştır. Oysa bu doğru yaklaşım, özellikle, abonelerce tesis edilen trafo merkezleri için yararlı ve gerekli olacaktır. Zira, kısmen küçük güçlü trafoları bulunan bu merkez maliyetleri içinde, termik manyetik şalter bedelleri önemli yer tutmaktadır.

5. Madde: 49-b/2 (4.varsayım)

Varolan Metin: " 4. varsayım: +5°C'da iletkenlerin ve toprak iletkenlerinin rüzgarlı durumdaki çekme kuvvetlerinin bileşkesi ile bu bileşke (açıortayı) yönünde direğe, izolatörlere, iletkenlere ve toprak iletkenlerine gelen rüzgar kuvveti ve buzsuz düşey kuvvetler."

Önerilen Metin: " 4. varsayım: +5°C'da iletkenlerin ve toprak iletkenlerinin rüzgarlı durumdaki çekme kuvvetlerinin bileşkesi ile bu bileşke (açıortayı) yönünde direğe, izolatörlere gelen rüzgar kuvveti ve buzsuz düşey kuvvetler."

GEREKÇE: Bu önermede; iletkenlere gelen rüzgar kuvveti iki defa hesaba katılmaktadır. Yönetmeliğe uygun direk seçildiğinde; 1. Bölge direk tepe kuvvetleri 2. Bölge direk tepe kuvvetlerinden daha büyük çıkmaktadır ki buda kaynak kaybına neden olmaktadır. Yapılan incelemeler göstermiştir ki böyle bir önermenin gerçekleşmesi mümkün değildir. Ek:1 de bir inceleme örneği verilmiştir. Aynı durum aynı maddenin Köşede Taşıyıcı Direkler 6. varsayım ile Son Direkler 4.Varsayımında da görülmektedir.

BELEDİYE HİZMET ATAĞINDA

Ayvalık ya da Cunda'da tatildesiniz. Deniz veya havuzdasınız, belki kahvede tavla oynuyor belki de rakınızı içiyorsunuz. Birden "Ey Türk Gençliği! Birinci vazifen" megafonlardan yayın başlıyor. "Türk istikbalini, Türk Cumhuriyeti'ni muhafaza ve müdafaa etmektir..." Birden toparlanıyorsunuz, belli olmaz hassas bir durum, "vatan haini" ilan edilme tehlikesi var. Sonra yayın bitiyor herşeyin normale döndüğünü düşünüyorsunuz. Ertesi gün yine herşey dingin her yer sıcak ve ağır. Birden başlıyor megafonlar "Korkma sönmez bu şafaklarda" ikindi vakti ne oluyor diyemeden ayağa kalkıyorsunuz. Durumu hiç kavrayamayan turistler ise don paça şaşkınlıkla olanlara bakıyor. Ayvalık Belediye Başkanı Ahmet Tüfekçi de her akşam iki saatlik yayın icraatıyla hizmetlerine devam ediyor.

BİR İŞGAL HİKAYESİ

Kardak'ta bir bardak kayalıkta kopan fırtınayı hepimiz hatırlıyoruz. Hele medyanın olaya yaklaşımı ve adaya çıkarma yapması unutulacak gibi değildi. Bu adacık krizinin bir benzeri de Fas ile İspanya arasında yaşandı. Adaya önce Faslılar daha sonra İspanyollar (8 tane) asker çıkardı, sonra sıklıldılar iki taraf da adayı terketti. Ama medya bu olayda bizimkiler gibi davranmadı. The Guardian gazetesi muhabiri Moss kayalıklara kamuflaj giysileriyle çıkıp işgal ettikten sonra cep telefonuyla Dışişleri Bakanlığını aradı.

-İbiza yakınlarında Kraliçe için yeni bir toprak parçası elde ettiğimizi bildirmek istiyorum.

-Korkarım ki bir asır geç kaldınız bugünlerde kayalıkları fethetmek yerine paylaşmayı tercih ediyoruz.

Moss adaya kurşun bir asker bırakarak ayrıldı. Musul ve Kerkük'e gireceklere duyurulur.

HOŞGÖRÜ

Sıkça rastladığımız haberlerdendir; "sevdiği kız için Müslüman oldu". "Nikahtan önce sünnet". Bu haberler toplumsal bir kabul görürken Hristiyan dünyasından bir serzeniş gelmez. Ancak geçtiğimiz günlerde Ağrı'da tersi oldu. Eleşkirt'e bağlı Uluyazı köyünde yaşayan Yavuz Bayram din değiştirip Hristiyan olunca hoşgörü unutuldu. Aile meclisi toplanıp "katli vaciptir" kararı verdi. On kardeşten tümünün öldürme yönünde karar vermesinden sonra Yavuz köyü terketti.

PSİKOPAT TARAFTAR

Türkiye Futbol Ligi hazırlıkları devam ediyor. Yabancı sporcunun yerliden fazla olduğu bu pazarda son günlerde Nouma konuşuluyor. Beşiktaş mı Galatasaray mı derken Beşiktaş'ta kalan Nouma; "Benim için psikopat deniliyor, ama Beşiktaş seyircisi daha psikopat, onlara layık olmaya çalışacağım" dedi.

SELÇUK ERDEM

FUTBOLUN (FİRMALARIN) YILDIZLARI

Dünya Kupası tüm dünyayı yeşil alanda esir aldı. Çoğu ülkede (genellikle gelişmekte) milli his ve üstünlük yüklenerek izlenen futbol firmalarca ulusal kaygılar yerine mali kaygılarla izlendi. İtalya'nın altın çocuğu Totti'nin kırmızı kart görmesine Fiat'ın canı sıkıldı. Çünkü Totti, Avrupa'da Fiat'ın yüzü. Totti'nin kendini göstermesi ve takımın finale yükselebilmesiyle satış patlaması bekliyordu Agnelli ailesi. Nike'da Figo'nun erkenden eve dönmesiyle ciddi bir sorun yaşıyor. Neys ki Ronaldo'ya da yatırım yapılmıştı. Renault Clio'nun reklamlarında oynayan Thierry Henry'nin sadece 1,25 maç oynayabilmesi firma yöneticilerini derin kederlere itti. Herhalde en korkuncu Roy Keane'nin kupaya bile katılmadan Dublin'e postalanması. Tüm kampanyasını Manchester United kaptanı üzerinden yapan 7 Up, reklam filmlerini hemen çekti televizyonlardan. Ya yatırımını Zidane ile Beckham arasında bölüştüren Adidas'a ne demeli! Riski böldüğünü düşünen firma her iki oyuncunun da erkenden kupaya elveda demesiyle hayal kırıklığına uğradı. Oysa dört yıl önce Fransa kupayı kazandığında Zidane ile Adidas satışlarını %48 arttırmıştı.

Gördüğümüz futbolun görünmeyen yüzü. Siyaset, ticaret biraz da spor.